

4

Luotettavan tiedon jäljillä

MIKI

Tehtävä 1. Totta vai lööperiä

Pohdi, miten lähtisit näissä kuvitelluissa tilanteissa selvittämään, pitääkö asia paikkansa. Perustele, miksi valitsisit juuri ne keinot, joita käytät.

Jos salapoliisityö käy liian hankalaksi, juttele kaverin kanssa tai pyydä apua aikuiselta!

- a) Kaverisi on kuullut huhua, että teidän yhteinen suosikkiartistinne olisi tulossa esiintymään naapuripaikkakunnalle. Miten selvittäisit, pitääkö huhu paikkansa?
- Mistä alat etsiä lisätietoa?
 - Millaiset tietolähteet asiassa olisivat luotettavia?

- b) Koulunne viestiketjussa huhutaan, että läheisellä valtatiellä on tapahtunut iso onnettomuus. Huhumylly on valmis ja hätäennus valtaa alaa. Miten reagoit?
- Mitä teet ensin?
 - Mistä voit löytää varmaa ja esimerkiksi viranomaisten vahvistamaa tietoa?
- c) Törmäät netissä todentuntuiseen videoon, jossa maamme presidentti kertoo, että aikoo luopua virastaan ja keskittyä jatkossa puutarhanhoitoon. Video näyttää aidolta, mutta viesti tuntuu jotenkin oudolta. Miten selvität, onko video oikea vai feikki?
- Mitä merkkejä videossa voit tarkkailla selvittääksesi, onko se aito?
 - Mistä voit tarkistaa, onko tieto totta?
- d) Tiktokissa julkaistulla videolla hehkutetaan uutta sovellusta, jonka avulla koulutehtävien oppiminen muuttuu lastenleikiksi. Hankitko heti sovelluksen vai ohitatko videon hömppänä?
- Miten selvität, onko sovellus oikeasti hyödyllinen?
 - Mitä lähteitä tarkistaisit ennen kuin lataat sovelluksen?
- e) Uutiselta näyttävän jutun otsikko kertoo, että ilmastonmuutoksen torjuntaan on löydetty mullistava uusi ratkaisu. Jutun julkaissut media ei ole sinulle entuudestaan tuttu. Miten lähdet selvittämään, pitääkö juttu paikkansa?
- Miten arvioit, onko media luotettava?
 - Mitä muita lähteitä voisit tarkistaa?

